

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Buitenlandse Zaken over de brief van 1 maart 2024 inzake de **Bilaterale veiligheidsovereenkomst met Oekraïne** (Kamerstuk 36 045, nr. 177).

De fungerend voorzitter van de commissie,
De Roon

Adjunct-griffier van de commissie,
Blom

Nr	Vraag
1	Wat betekent de laatste alinea van paragraaf 1 waarin staat: «De deelnemers erkennen en bevestigen hun standpunt dat het Verdrag tussen de Staten die Partij zijn bij het Noord-Atlantisch Verdrag en de overige Staten die deelnemen aan het Partnerschap voor de Vrede nopens de rechtspositie van hun krijgsmachten, tot stand gekomen op 19 juni 1995 te Brussel, van toepassing is op alle activiteiten die krachtens en ter uitvoering van deze Overeenkomst worden ondernomen» en wat is het effect hiervan?
2	Hoe dient de samenwerking die bedoeld wordt in paragraaf 3 punt 8 concreet begrepen te worden? Welke acties gaat Nederland concreet ondernemen om de Oekraïense defensie-industrie om te vormen tot een krachtige capaciteit?
3	Wat wordt bedoeld met een «toekomstige gewapende aanval van Rusland tegen Oekraïne» (paragraaf 4.1)? Wordt hiermee bedoeld iedere gewapende actie in de toekomst die in het kader van de huidige oorlog uitgevoerd wordt, of een nieuw gewapend conflict na beëindiging van de huidige oorlog?
4	Welke wettelijke grenzen worden bedoeld in paragraaf 6.4 waar het gaat om de samenwerking op het gebied van cyberveiligheid?
5	Constaterende dat de bilaterale overeenkomsten voortvloeien uit de G7+-verklaring van Vilnius 2023, welke ondertekenaars van deze verklaring hebben nog geen opvolging ervan gecompleteerd middels een ondertekende veiligheidsovereenkomst met Oekraïne?
6	Op grond waarvan is in Frankrijk een soortgelijke overeenkomst voor instemming aan het Parlement voorgelegd en in Nederland niet?
7	Hoe regelmatig en onder wiens voorzitterschap en coördinatie vinden vergaderingen van de zogenaamde Ukraine Defence Contact Group (UDCG) plaats?
8	Hoe verhoudt de EU Military Assistance Mission (EUMAM) zich tot de inspanningen op het gebied van het Future Force Concept die tot doel hebben de interoperabiliteit met de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO)-strijdkrachten te verbeteren?
9	Hoe is in de mogelijkheid van wijziging van de overeenkomst voorzien qua internationale afstemming, zoals in paragraaf 4.3 – loopt dit via de G7 of anderszins?
10	Welke instanties zijn vertegenwoordigd in het Multi-Agency Donor Coördination Platform van G7, Europese Unie (EU) en internationale financiële instellingen en welke landen nemen deel? Bij wie is het voorzitterschap en secretariaat van dit platform belegd? Wie neemt plaats in de zetel van de EU en wat is de rol van Nederland? Hoe vaak en op welke niveaus vinden bijeenkomsten van het platform plaats? Ziet deze coördinatie ook op het op elkaar doen aansluiten van de hervormingsconditionaliteiten van de deelnemers met betrekking tot de hulp die zij bieden en op de hervormingsagenda van Oekraïne zelf?
11	Omvatten de bilaterale overeenkomsten van andere landen met Oekraïne teksten over de rol van het bedrijfsleven van die landen?
12	Hoe wordt de overeenkomst, die de EU voornemens is te sluiten met Oekraïne, vastgesteld? Geschiedt dit via instemming van de Raad? Is er betrokkenheid van het Europees Parlement voorzien?
13	Op welk niveau dient in Nederland tot mogelijke wijziging te worden besloten, ingevolge paragraaf 14? Geldt dit ook voor Oekraïne? In hoeverre worden de respectievelijke parlementen bij wijziging of opzegging betrokken, gegeven het feit dat de overeenkomst op politiek niveau is ondertekend?
14	Wat is de juridische status van de bilaterale veiligheidsovereenkomst?

- 15 Zijn er bepalingen uit de bilaterale veiligheidsovereenkomst juridisch afdwingbaar?
- 16 Welke rol heeft de Kamer bij de bestendiging van de bilaterale veiligheidsovereenkomst?
- 17 Wanneer vindt de besluitvorming plaats over de financiering van militaire steun in 2025, zolang er geen nieuw kabinet zitting neemt?
- 18 Hoe beoordeelt u de juridische status van de tienjarige overeenkomst inzake veiligheidssamenwerking tussen Nederland en Oekraïne?
- 19 Waarom is deze overeenkomst niet ter goedkeuring aan de Staten-Generaal voorgelegd, ingevolge de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen?
- 20 Hoe verhoudt het antwoord op vraag 18 zich tot de definitie die in art. 2, eerste lid, aanhef en onder a, van het Weens Verdragen Verdrag (WVV) is gecodificeerd, namelijk: «Voor de toepassing van dit Verdrag betekent (...) «verdrag»: een internationale overeenkomst in geschrifte tussen Staten gesloten en beheerst door het volkenrecht, hetzij nedergelegd in een enkele akte, hetzij in twee of meer samenhangende akten, en ongeacht haar bijzondere benaming»?
- 21 Hoe verhoudt het antwoord op vraag 18 zich tot de Aanwijzingen voor de regelgeving waarin is aangegeven dat «[i]n de Nederlandse titel van een verdrag (...) bij voorkeur de grondwettelijke term «verdrag» [wordt] gebruikt en niet de term «overeenkomst»?
- 22 Bent u ermee bekend dat de vorm voorheen wél relevant was voor het al dan niet aangemerkt kunnen worden als verdrag in de zin van de Grondwet en dit vervolgens problematisch uitpakte in de praktijk toen men verdragen in een andere vorm goot teneinde het vereiste van parlementaire goedkeuring te omzeilen (zie C.B. Modderman, Verdragenrecht (Mastermonografieën staats- en bestuursrecht), Deventer: Wolters Kluwer 2019)?
- 23 Hoe beoordeelt u de in vraag 18 genoemde overeenkomst, nu uit de juridische literatuur blijkt dat voor de definitie van verdrag in de zin van het WVV noch de benaming noch het aantal samenhangende instrumenten van doorslaggevende betekenis kan worden geacht voor de beoordeling of er sprake is van een verdrag, maar dat voornamelijk van belang is dat partijen de intentie moeten hebben zich te binden en dat de gekozen bewoordingen daarvan de meest direct zichtbare indicatie zijn, zoals volgt uit het arrest Qatar v. Bahrain?
- 24 Waarom is, indien partijen slechts een niet-juridisch bindende overeenkomst hadden willen sluiten, niet gekozen voor een Memorandum of Understanding?
- 25 Hoe beoordeelt u de juridische status van de in vraag 18 genoemde overeenkomst, gezien de evidente contractuele verplichtingen die deze bevat, zoals bijvoorbeeld de tweede paragraaf waarin Nederland nog dit jaar toezegt 2 miljard euro aan militaire steun te zullen verlenen; dat Oekraïne zich zal houden aan de voorwaarden die gesteld zijn door Nederland aan de inzet van militair materieel; dat de Overeenkomst schriftelijk moet worden opgezegd en dat deze opzegging geen gevolgen heeft voor de uitvoering van lopende activiteiten en projecten waartoe voor de beëindigingsdatum werd besloten tenzij partijen anders besluiten?
- 26 Eindigt «zo lang het nodig is» volgens het kabinet bij een overwinning, een onderhandeld vredesakkoord, als Oekraïne het zelfstandig aan kan, of welke andere opties zijn er?
- 27 Is er al een uitgebreidere uitwerking of uitsplitsing van de 2 miljard, waaruit duidelijk wordt naar welke doelen dit gaat?
- 28 Is er verlenging of eerdere afsluiting van de overeenkomst mogelijk, mocht het sneller niet nodig, of langer nodig zijn?

- 29 Wanneer geldt iets als «binnen de huidige oorlog» en wanneer is het een toekomstige aanval? Is dat na een moment van definitieve beëindiging van het conflict of staakt het vuren?
- 30 Hoe wordt effectief presteren naar Europese en Euro-Atlantische normen gemeten?
- 31 Hoe is de rolverdeling bij de ontwikkeling van het Future Force Concept? Is dit een Oekraïens project met Westerse adviezen, of een Westers voorstel?
- 32 Zijn deze eindgebruikerscertificaten openbaar of vertrouwelijk? Hoeveel kunt u zeggen over de eisen die gesteld worden?
- 33 Betekent de zin: «De langetermijndoelstellingen van deze activiteiten omvatten het aan Oekraïne verstrekken van een geloofwaardige afschrikking tegen toekomstige buitenlandse agressie» dat wapenleveranties aan Oekraïne door zullen gaan, zelfs als de oorlog met Rusland ophoudt?
- 34 Welke knelpunten in de toeleveringsketen voor defensiematerialen zijn de grootste die het kabinet nu ziet en voorziet in de toekomst?
- 35 Welke bronnen van private financiering zijn hierbij voorstelbaar naast veel statelijke steun uit het Westen?
- 36 Welke toekomstige economische en andere kosten wil het kabinet opleggen? Wat is haar inzet op toekomstige sancties en andere kosten?
- 37 Is het kabinet voorstander van het verlengen van de handelsliberalisering met Oekraïne? Hoe lang acht zij dit nodig?
- 38 Heeft Nederland hier een voorsprong op andere landen en is dit een specialisme?
- 39 Is de wegingsnotitie om inlichtingen te delen met Oekraïne veranderd sinds februari 2022?
- 40 Heeft Oekraïne al gesproken over wat de status van de Tallinn 1.0 en 2.0 handleidingen voor haar betekent? Is dat een gezaghebbend document of goede uitleg van het oorlogsrecht toegepast op het cyberdomein voor Oekraïne?
- 41 Wat is de definitie van kwaadaardige cyberoperaties? Bevat dit wel of niet verstoring van systemen, ontzegging van toegang of werking, of spionage?
- 42 Is het Statuut van Rome met de Oekraïense ratificatie geldig vanaf dan, of met terugwerkende kracht?
- 43 Is het Statuut van Rome van kracht op de deelnemende staten of op handelingen die zich op hun grondgebied bevinden?
- 44 Komen er nu al informatiestromen op gang over Russische sanctieomzeiling uit Oekraïne of uit een derde land?
- 45 Is er een heldere aanspreekpartner die Nederland kan wijzen op mogelijke sanctieomzeiling?
- 46 Is er al uitgelegd hoe een Artikel 5-scenario werkt bij een land dat al in oorlog is? Of is er reeds besloten dat Oekraïne na de oorlog pas kan toetreden?
- 47 Is de volgende zin ooit over Turkije gezegd: «bevestigen de deelnemers dat Oekraïne deel uitmaakt van de Europese familie en een toekomst heeft binnen de EU»?
- 48 Wat gebeurt er tijdens toetredingsonderhandelingen als de verdiensten en merites niet behaald worden? Blijft men dan kandidaat met weinig perspectief of wat gebeurt er dan?